Sihir Diye Birşey Var mıdır, Gerçek midir?

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ اَلشَّيْطَانِ اَلرَّجِيمِ بِسمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحي

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعالَمِينَ وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى سَيِّدِنا مُحَمَّدٍ وَأَلِه اَجْمَعِينَ

Selef-i Sâlihîn'i (Sahâbe'yi,Tâbiûn'u ve ilk Müctehid imamlarımızı), diğer fukahâmızı, Muhaddislerimizi, Müfessirlerimizi, Akâid âlimlerimizi ve eserlerini hiçe sayan aklını putlaştıran câhil ve bir o kadar da edebsiz bir nesil türetildi. Her hususta bilir bilmez avurtlarını şişire şişire konuşan bu ecvef ve kof zavallılar ***sihir*** mevzuunda da ciddiyetsizce ve câhilâne konuşmaktadırlar… ***"Sihir"*** mes'elesi de sözü edilen şu kimseler tarafından üzerinde gelişi güzel konuşulan hususlardandır.

Bu yüzden ***Sihir*** bahsini bir ***Mukaddime,*** sekiz ***Mes'ele*** ve bir ***Netîce*** çerçevesinde ele alıp îzâh etmeye çalışacağız. ***Mukaddime,*** mevzû'un, târîhin seyri içindeki yeri ve arka planı, ***Birinci Mes'ele,*** sihrin ma'nâsı ve ne demek olduğu, ***İkinci Mes'ele,*** sihrin çeşitleri, ***Üçüncü Mes'ele,*** sihrin hakîkatinin olup olmadığı, ***Dördüncü Mes'ele,*** 'sihrin hakîkati vardır' diyenlerin delîlleri, ***Beşinci Mes'ele,*** 'sihrin hakîkati ve te'sîri yoktur' diyenlerin delîlleri, ***Altıncı Mes'ele,*** Ehl-i Sünnet âlimlerinin, Mu'tezile'nin delîl zannettikleri şübhelerine cevâbları, ***Yedinci Mes'ele,*** sihrin hükmünün ne olduğu, ***Sekizinci Mes'ele,*** Hayrettin Karaman'ın ***"Büyü"*** başlıklı makâlesinin kısa tahlîli, ***Netîce*** de, Ehl-i Sünnet anlayışının yıkılıp yok edilmesinin işi nerelere vardıracağı hakkındadır. Tevfîk sadece Allah'tandır.

Mukaddime

Bir yanda Kur'ân ve Sünnet'i, Resûlüllâh sallellâhu aleyhi ve sellem ve Ashâb radıyellâhu anhum gibi anlayıp anlatan ve aklını bu noktada kullanmakla akıllılık yapan Ehl-i Sünnet âlimleri… Diğer yanda Kur'ân ve Sünnet'i aklının ve canının anlayıp ma'nâlandırmak istediği gibi anlayıp ma'nâlandıran ve karıncanın sırtına koca dağı yüklercesine akıllarına hiçbir zaman kaldıramayacakları kadar ağır yükü yüklemekle akılsızlık yapan akılcı akılsızlar tâifesi Mu'tezile ve onların kör taklîdçileri. Bu iki tâifenin, yani **Ehl-i Hak** ile **Ehl-i Bid'at ve Hevâ**'nın, arasındaki anlaşmazlık noktalarından biri de **sihir** mevzû'udur.

Târîhin her devrinde, akla ancak kaldıracağı kadar yük yükleyenler akıllıca iş yapmışlar, rasyonalistler (akılcılar) ise hep akılsızlık yapagelmişlerdir. Onlar her zaman aklı -ya kaldıramayacağını bile bile veya ne kadar yüklenileceğini yine akla danışarak devir girdabına kapılarak- olmayacak kadar ağır yük altına koymuşlar ve akıl olmaktan çıkarmışlardır. Günümüzdeki rasyonalistlere göre çok daha seviyeli ve akıllı olan geçmiş rasyonalistlerin, Ehl-i Sünnet'e karşı olan bütün kanâatlerinde târîhin ve tenâkuzlarının şehâdetiyle akılsızlık yapmış olmaları katiyyetle sübût bulmuştur. Bu mühim nokta göz önünde bulundurulacak olursa, onların çok kötü kopyaları mesâbesindeki zamâne akılsız akılcılarının seviyesini varınız sizler tasavvur ediniz. İşin en mühim, en can alıcı, en heyecanlandırıcı ve en düşündürücü yanı da -âciz kanaatimce- şudur: Bu akılcı akılsızlar, hep zâlim ve despot padişahların, şeflerin, liderlerin ve iktidarların dönemlerinde tutunabildiler, desteklendiler ve beslendiler. Hep sırtlarını zâlimlere dayayarak Ehl-i Sünnet taraftarlarına kan kusturdular. Her zaman, zâlimlerle anlaşmalı ve sözleşmeli olarak yaşadılar ve geliştiler. Ancak, bâtıl yok olmaya mahkûm olduğu için, hicri dördüncü asırdan i'tibâren târîhin çöplüğüne fırlatıldılar, sesleri solukları kesildi.

Nihâyet, geçen asrın sonlarında, gittikçe zayıflayan Ümmet, küfür milleti tarafından iyice ablukaya alınıp, kendi içindeki beyinsizler yardımıyla tamamen felç edilince, bu rasyonalistler tekrâr devreye sokuldu. İngilizlerin Mısır Hıdivliğine tazyik ederek, Mason

Abduh'u nasıl işbaşına getirdiklerini, İngiliz yetkilinin ağzından, büyük muhaddis Allâme Kevserî, Nazratu'n-Âbire'sinin başlarında ibretli bir şekilde anlatır. Mason biraderler Abduhların, Reşid Rızâların, Merağîlerin, Mahmûd Şeltûtların, Tahâ Hüseyinlerin, Ferid Vecdilerin dîne nasıl hıyânet ettiklerinin safahatını Şeyhu'l-İslâm Mustafa Sabri Efendinin, Mevkıfu'l-Akl ve'l-İlm'inde ibretle okuyabilirsiniz. Aynı zamanda, çağdaş rasyonalizmin veya **'Neo Mu'tezile**'nin erkan-ı harbiyesi olan ekip Mısır'da işbaşında bulundurulup geliştirilmekle kalınmayıp,tohumlarını bütün dünyaya yaymalarında da onlara yardımcı olundu. Öte yandan, daha önce Hindistan'da sömürgeci İngilizler tarafından tezgâhlanan Kadiyânîlik nebîsi ve fitnesi ile işlerini yürüten küfür cephesi, oryantalizmin destek atışlarıyla da kuvvetlendirdiği bu iki fitne karargâhının birbirleriyle paslaşmasını temin etti.

Söz misâli, Kadıyânîlerden olan birisi, Ezher Şeyhi Merağî'ye, ***'İsa aleyhisselâm'ın âhir zamanda inip inmeyeceğini'*** soruyor, o, işi Mahmûd Şeltût'a havâle ediyor. O da Mü'minlerin İcmâı ile bir îmân unsuru olan nüzûl hakîkatini inkâr ediyor, ***gelmeyeceğini*** söylüyor, Kadıyânîliğin bu iddiâsı böylece Mısır cephesince de imzalanmış oluyordu. Bu cephe, dedikleriyle, yazdıklarıyla ve fetvâlarıyla, her zaman -bilerek veya bilmeyerek- Ehl-i Sünnet'i, hatta bizzat Kur'ân'ı ve Sünnet'i hedef almıştır. Abduh ve Reşid Rıza biraderlerin Menâr'ı, Mahmûd Şeltût'un fetvâları ve diğerleri… Garb medeniyyeti karşısında aşağılık kompleksine kapılan bu şahsiyyet müflisi sürünün hepsinin hedefi budur. Bu cephenin Ehl-i Sünnet'e karşı giriştiği taarruzun mühim bir noktası da işte bu ***sihir*** mes'elesidir.

Öyleyse bu meseleyi etraflıca ele alalım. Tevfîk sadece Allahdandır.

Birinci Mes'ele

Sihir ne deektir?

Bu mes'eleyi birkaç yönü ile ele alalım: **Bir: Lügâtlarda sihir.**

-"Sihir, zebün etmek, alda(t)mak, almak, cadılık etmek, bâtıl bir şeyi (asılsız olanı) sûret-i haktan göstermek."[1]

-"İbnu Fâris şöyle dedi: Sihir, bâtılı hakk sûretinde çıkarmak demektir. Kelâmı ile onu sihirledi, demek, sözün inceliği ve güzel terkibi ile onu (kendine) meylettirdi, demektir."[2]

-"Sihir, kapıp almak demektir. Me'hazı (Alındığı yer) küçük ve ince her bir şey sihirdir." "Sehr, seher, suhr, akciğere derler…[3]

-"Sihir ki, cadılığa denir, aslında (ilk îcâd edilişinde) bir adamın akciğerine vurup onu değişen ve sersemleşen biri etmek ma'nâsında mastar olup, sonra (bunu) cadılıkta kullandılar."[4]

İki: Istılahta (Bir Terim Olarak) **Sihir**

Fahruddîn-i Râzî, Tefsîr'inde şöyle dedi:"Sihir lafzı

Şerîat örfünde, sebebi gizli kalmakta ve hakîkatinden başka bir biçimde hayâl edilmekte olan, yaldızlamak, karıştırmak ve aldatmak şeklinde olan her bir şeye aittir."[5]

Râğıb, el-Müfredât'da şöyle demektedir: "Sihir bir takım ma'nâlara gelir:

Birincisi, aldatmak, hakîkati olmayan hayâl göstermeler, göz boyayıcının el hafifliği ve çabukluğu ile yapmakta olduğu şeylerden gözleri başka taraflara çevirmesi gibi.

İkincisi, şeytâna bir şekilde yaklaşarak onun yardımını celb etmek.

Üçüncüsü, pelteklerin, bir şey doğru konuşamayanların (beyinsizlerin-Tânevî) gittiği şey, sâhib olduğu kanaat. Bu bir fiilin ismidir. Bu sihrin kuvvetinden ötürü sûretleri ve tabiatları değiştirdiğini, insanı eşek, yaptığını iddiâ ediyorlar, ama bunun âlimlere göre hakîkati yoktur. (Bu görüş Mu'tezile'nin görüşüne yatkındır.)"[6]

Keşşâfu Istılâhâti'l-Fünûn sâhibi **Mevlevî Muhammed Alî İbnu Alî et-Tânevî** (Ö:1158 h.) şöyle demektedir: "Sihir, sebebi gizli kalan, bir şeyi hakîkatinden çevirdiği zannını uyandıran bir fiildir (iştir). **İbnu Mes'ûd** böyle dedi. **Keşfu'l-Keşşâf**'ta şöyle denildi: Sihir, lügatin aslında, **çevirmek** demektir. **Ezherî** bunu, **Ferrâ**'dan ve **Yûnus**'tan hikâye etti ve şöyle dedi: Sihir, bir şeyi yönünden çevirdiği için, sihir diye isimlendirildi. Sanki, sihir eden, bâtılı hakk, yani hakk sûretinde, gösterince, o şeyi hakîkatinden çevirmiş oluyor. **Leys**'den sihrin, ***kendisiyle şeytâna yaklaşılan ve onun yardımı olan bir ameldir,*** dediği anlatıldı…

Fıkıh kitâblarında, i'timâd edilebilecek bir sihir ta'rîfi bana ulaşmadı. En isâbetli ta'rîf şu olabilir: ***Sihir, şeraitte harâm olan bir söz veya fiil yardımı ile olan harikulade bir iş yapmak demektir ki Allah imtihan anında bunun hâsıl olmasına dâir kanununu icrâ eder.***

Ravza'da, (musannifi) **İmâmu'l-Haremeyn**'in

el-İrşâd isimli kitâbından şu nakli yaptılar: Nasıl ki kerâmet sadece takvâ sâhiblerinin elinde zuhûr ederse, sihir de ancak fâsığın elinde zuhûr eder.

Beydâvî, tefsîrinde şöyle denildi: Sihir ile murâd edilen, elde edilmesinde şeytâna yaklaşmaktan faydalanılan şeydir ki, insanın kendisi bunu yapmakta müstakil değildir. Bu, ancak şerli olmakta ve nefis pisliğinde şeytâna benzeyen kimse tarafından elde edilir. Zîrâ, benzerlik bir arada olmak ve yardımlaşma için şarttır. İşte, sihirbaz(ın sihri) ile nebî(nin mu'cizesi) ve velî(nin kerâmeti) bununla birbirinden ayrılır. Hîle sâhiblerinin, âletler veya ilaçların yardımıyla yaptıkları veya el çabukluğuna sâhib olan kimselerin göstermekte oldukları gibi, şaşılacak, tuhaf görülecek şeylere gelince, bunlar (sihir gibi) kınanan şeyler değildir. Bunlara sihir denilmesi mecâz yoluyla veya onlardaki (sanat) inceliğ(i) sebebiyledir. Zîrâ sihir asıl'da, sebebi gizli olan şey için îcâd edilmiştir. [(**Beydâvî**'den nakil) bitti.]

Fetâvâ el-Hammâdiyye'de şöyle denilmiştir: Sihir, cevherlerin havassını ve yıldızların doğduğu vakit ve yerler hakkında olan hesâb işlerini bilmekten istifâdeyle elde edilen bir çeşit şeydir. O cevherlerden, büyülenecek olan kimsenin sûretinde, belli bir heykel edinilir. Şerîat'e ters düşen kötü sözler ve küfür sözlerini telaffuz etmek de buna ilâve edilir. Bunların isimlerinin anılmasında şeytânlardan yardım beklenir. Bütün bunların tamamından, Allah'ın âdetini (kanununu) icrâ etmesi hükmüyle, sihirlenen şahısta ğarîb (görülmedik) hâller hâsıl olur…[121] **(Keşşâfu Istılâhâti'l-Fünûn'dan Nakil Bitti.)**

İkinci Mes'ele

Kaç Çeşit Sihir Vardır

İslâmî eserlerde sihrin birçok çeşidinden söz edilir. Cessâs'ın Ahkâm-ı Kur'an'ında, Râzî'nin Tefsîr-i Kebîr'inde, Râğıb'ın Müfredât'ında, Semin'in Umdetu'l-Huffâz'ında, Tânevî'nin Ahkâm-ı Kur'an'ında ve başka eserlerde bu husûsta geniş bilgiler vardır. Biz burada Tefsîr-i Kebîr'den kısaltarak bir nakil yapacağız. Zîrâ bilebildiğimiz ve görebildiğimiz kadarıyla en güzel taksîm ve tafsîl orada vardır.

Râzî, tefsîrinde sihrin sekiz çeşidini zikreder:

"Sihrin birinci çeşidi, eski zamanda yaşamış Keldâniler ile Kestânilerin sihri. Bunlar yıldızlara tapan, yıldızların bu kâinatı idâre ettiğini zanneden, hayır ile şerrin mutluluk ile uğursuzluğun yıldızlardan olduğuna inanan bir topluluk olup, Hak teâlâ'nın, görüşlerini geçersiz kılmak ve mezheblerini reddetmek için Hz. İbrâhîm'i gönderdiği kavimdir.

Sihrin ikinci çeşidi, vehim sâhiblerinin ve kuvvetli nefislerin (ruhların) sihridir. Âlimler şöyle demiştir. İnsanlar, herkesin kendisine **'ben'** diye işaret ettikleri şeyin ne olduğu husûsunda ihtilâf etmişlerdir. Bazıları, onun insanın bu bünyesi olduğunu, bazıları onun bu bünye içinde bir cisim olduğunu, bazıları da, onun ne cisim ne de cisimle ilgili bir şey

olmadığı hâlde var olan bir şey olduğunu söylemişlerdir. Biz insanın bu bünye olduğunu ve bu bünyenin dört ana unsurdan (enâsır-ı erbaa) meydana geldiğini söylediğimiz zaman, bazı soğuk rüzgârlar sırasında, o insanın mizâcının herhangi yönden bambaşka bir mizâc haline gelmesi, bunun da cismi şekillendirmeye ve bizim bilemediğimiz ve bilmemiz imkânsız olan şeyleri bilmeye muktedir olmayı gerektirmesi niçin câiz olmasın? Eğer biz: **'insan bu bünye içinde dolaşan bir cisimdir'** dersek, söylenecek söz budur. Fakat, **'İnsan nefistir'** dersek, o zaman, nefislerin çeşitli olduğunu, bazı nefislerin zâtları gereği bu ğarîb olaylara güçleri olduğu takdîrde, ğâib olan sırlara muttali olabileceklerini söylemek niçin câiz olmasın? Bu ihtimâlin yanlış olduğuna dâir, yukarıda geçmiş olan açıklamalardan başka bir delîl yoktur. Yukarıdaki açıklamaların ise bâtıl olduğu ortaya çıkmıştır.

Sihrin üçüncü çeşidi, yerdeki rûhlardan (cinlerden) yardım dilemektir. Bil ki, cinlerden yardım husûsundaki görüşe gelince, müteahhîr felsefeciler ve Mû'tezile ulemâsı, bunu kabûl etmemiştir. Ama önde gelen felsefecilere gelince, onlar bu husûsla ilgili hükmü inkâr etmemişlerdir. Ne var ki onlar bunu, **yere ait rûhlar** diye isimlendirmişlerdir. Bunlar, haddi zâtında kendi aralarında farklılık gösterirler. Bunların bir kısmı hayırlı, bir kısmı da şerlidirler. Hayırlı olanlar, mü'min cinler, şerli olanlar ise, cinlerin kâfirleri ile şeytânlarıdır.

Sihrin dördüncü çeşidi, tahayyulât ve gözbağcılığıdır.

Sihrin beşinci çeşidi, bazen hendesî (geometrik) oranlara, bazen de çeşitli sanat hîlelerine göre yapılmış âletlerin birleştirilmesi ile ortaya çıkartılan ve insanı şaşırtan işlerdir. Meselâ, birbirleriyle dövüşen, biri diğerini öldüren iki süvâri gibi; elinde borazan bulunan ve bir at üzerinde olan, gündüzün her saati geçtiğinde hiç kimse ona dokunmadığı halde borazanını çalan süvâri (heykeli) gibi. Yine bu cümleden olarak Rumların, Hintlilerin çizmiş oldukları ve bakanların onun resim mi insan mı olduğunu ayırt edemedikleri resimler vardır. Hatta onlar, ağlayan ve gülen resimler çizerler. Hatta onlar bundan da öteye sevinç, utanç ve alay ifâde eden gülmeleri dahî birbirinden farklı yaparlar. İşte bütün bunlar, insanın muhayyilesini aldatan ince işler cümlesindendir. Firavun'un sihirbazlarının sihri de bu çeşittendir. Saatlerin yapısı da bu bâbtandır. Bu konuya ağır yükleri kaldırma, çekme (Cerru'l-Eskal) ilmi de dâhildir. Bu da çok büyük ağırlıkları hafif ve basit âletlerle çekmektir. Bunun hakîkatte sihirden sayılmaması gerekir. Çünkü bunların dayandığı bilinen pek ince sebebleri vardır. Kim onları bilir ve öğrenirse bu işleri yapabilir. Fakat diğer insanlar bunu sihir sanmışlardır.

Sihrin altıncı çeşidi, ilaçların özelliklerinden istifâde edilerek yapılan sihirlerdir. Meselâ insanın yemeğine -eşeğin beyni gibi- aklı uyuşturan bazıilaçların konulması, sarhoş edici uyuşturucuların katılması. İnsan eşek beyni yediğinde salaklaşır ve zihni azalır. Bil ki bu özellikleri inkâr etmeye imkân yoktur. Çünkü mıknatısın eseri gözle görülmektedir. Ne var ki insanlar bu husûsa fazla ehemmiyet verip doğruyu yalana, bâtılı hakka karıştırmışlardır.

Sihrin yedinci çeşidi, kalbi bağlamaktır.Bu da sihirbazın İsm-i a'zam duâsını bildiğini, cinlerin kendisine itâat edip pek çok işte kendisine boyun eğdiklerini iddiâ etmesidir.Onun bu sözlerini dinleyen kimse zayıf akıllı ve temyîz kâbiliyeti olmayan birisi olduğunda, bunların gerçek olduğuna inanır ve kalbi buna bağlanır(aldanır). Böylece bu kimsede bir çeşit korku ve çekingenlik hâsıl olur. Korku meydana geldiğinde hissî kuvvetleri zayıflar, böylece de sihirbaz o zaman ona istediğini yapabilir. Bu işleri deneyen, ilim ehlinin durumlarını bilen kimse, işleri yaptırma ve sırları gizleme husûsunda kalbin bağlamasının pek büyük te'sîrleri olduğunu anlar.

Sihrin sekizinci çeşidi, şudur: Söz taşımak ve kışkırtmacılık gibi şeylere gayret etmek de, latîf ve gizli şeylerdendir. Bu, insanlar arasında yaygındır. İşte bütün bu saydıklarımız, sihrin kısımları, çeşitleri ve bölümleri hakkında söylenen sözlerdir. Allah celle celâlühû en iyisini bilir."[181]

Üçüncü Mes'ele

Sihrin Hakîkati Var mıdır?

Yazımızın en mühim mes’elesi işte bu mes’eledir.

Bu husûsu da birkaç noktada açıklığa kavuşturmak istiyoruz.

Bir: Sihrin çeşitlerinden birçoklarının hakîkatinin olmadığında ilim sâhiblerinin söz birliği vardır.

İki: Hârut ve Mârut kıssasında sözü edilen ve Buhârî ile **Müslim**‘in rivâyet ettiği, Resûlüllâh sallellâhu aleyhi ve sellem’e yapılan sihrin ve türünün hakîkatinin olduğunda Mu’tezile’nin hilâfı (karşıt görüşü) vardır. Onlar, sihrin bütün türlerinin vehim ve hayâlden ibâret olduğunu iddiâ ederler. Akıllarına sığdıramadıklarından, sihrin hakîkatini ve buna dâir âyetleri neredeyse tahrîf mertebesinde te’vîl, hadîsleri de kökten inkâr ederler. Bu yaptıklarına dayanak ettikleri, onlara göre hüccet (kesin delîl) bize (Ehl-i Sünnet’e) göre ise şübhe ve vehimlerini, bu fakîre göre de sihirlerini inşâallâh ileride iptâl edeceğiz.

Üç: Hanefîlerden Cessâs, Şâfiilerden Ebû İshâk Esterâbâdi,[91] de Mu’tezile’nin görüşündedirler. Allâme Cessâs’ın bir takım mevzûlarda Mu’tezile’nin görüşlerinden te’sîrlendiği, hatta kimi âlimlerce Mu’tezile’den olmakla suçlandığı erbâbına malumdur.

Dört: Cessâs’ın ve İbnu Hazm’ın dışında, hiçbir Ehl-i Sünnet âliminin eserinde **‘sihrin hakîkati yoktur, vehim ve hayâlden ibârettir’** sözüne rastlamadığımız gibi, aksine, Ehl-i Sünnet eserler, **‘sihrin hakîkati vardır’** sözüyle doludur.

Beş: Ehl-i Sünnet âlimlerinin, tefsîr, akâid ve hadîs şerhlerine dâir kitâblarından yüzlerce nakil yapmak mümkündür. Ayrıca kaynak vererek yazıyı uzatmaya gerek yoktur. Dileyen Şerh-i Mevâkıf, Şerh-i Makâsıd’a ve diğerlerine müracaat edebilir.

Altı: Muhterem Muhammed Ali es-Sâbûnî Ahkâm-ı Kur’an’ında her ne kadar, **‘Ehl-i Sünnet’in cumhûru, sihrin hakîkatinin ve te’sîrinin olduğu, Mu’tezile ve Ehl-i Sünnet’in bir kısmı da sihrin hakîkatinin olmadığı görüşündedir’** diyorsa da bu, yanlıştır. Zîrâ, Ehl-i Sünnetten Mu’tezile’ye yatkın bir takım görüşleriyle, ulemânın, Mu’tezile’den olmakla ithâm ettikleri bir Cessâs ile kim olduğu ve görüşünü nerede belirttiği kesin bilinmeyen, Esterâbâdi mi, Esterâbâzi mi, Şafiî mi, Hanefî mi, Ebû Bekir mi, Ebû İshak mı, yoksa Ebû Ca’fer mi olduğu kesinleşmeyen bir zâtın şazz görüşleriyle Ehl-i Sünnetin icmâ’ı ortadan kalkar mı, kalkmaz mı, bu mes’ele, icmâ’ mertebesinden cumhûr mertebesine düşer mi düşmez mi? Bunu, ilim ve insâf ehlinin takdîrlerine bırakıyoruz.

Bir tarafta, tefsîrde, usul-ı fıkıhta ve fıkıhta zirve olan Cessâs’ın diğer tarafta bir takım şazz görüşleriyle başka bid’at mezheblerine meyletmesi, onu sahasında neredeyse erişilmez olmaktan düşürmez. Bu nev’i ğarâbetlere ilim sâhibleri yabancı değildir. Zemahşerî’leri, İbnu Ebi’l-İzz’leri, görmüyor muyuz?..

Yedi: İbnu Cerîrler, Beğâvîler, Râzîler, Kurtubîler, Kadı Beydavîler ve Hâşiyeleri, İbnu Kesîrler, Nesefîler, Mazharîler, Âlûsîler ve diğerleri. Bütün Ehl-i Sünnet tefsîrleri, (Bakara:102) Âyetinin ve Felâk ve Nâs sûrelerinin tefsîrlerinde **‘sihrin hakîkati vardır’** derlerken, Mu’tezile ve onların kör taklitçileri **‘yoktur’** demişler de ne olmuş? Akîdede Mu’tezilî, mezhebdd de Şiî olan et-Tabersî, **‘sihrin hakîkati yoktur’** dese ne çıkar? Cessâs’ın Ahkâmu’l-Kur’ân’ı dışında hiçbir Ehl-i Sünnet tefsîrinden, **‘Sihrin hakîkati yoktur’** sözü nakledilemez. İşte yüzlerce tefsîr. Yeni câhillerin tefsîr ismiyle yazdıkları **‘tahrîfler’** ise ilim erbâbınca mühim değildir.

Şâfiilerden **Ebû Bekr el-Esterâbâdi,** Âlûsî ve Zafer Ahmet et-Tânevî’ye göre de Hanefîlerden **Ebû Cafer el Esterâbâzîdir.**

O’nun kendi görüşüne vasıtasız ulaşamadık; elimizdeki tabakât ve terâcim kitâblarında hakîkî hüvviyetini kesin olarak tesbit edemedik.

Sekiz: El-Mevâkıf’da ve Şerhu’l-Mevâkıf’da, **sihrin hakikatinin ve te’sîrinin olduğunda Ümmetin icmâ’ının bulunduğu** bildiriliyor.[101] **Seyyid Şerif,**

aynı yerde Kitâb’ın, Sünnet’in ve icmâ’-ı Ümmet’in bunu gösterdiğini, Kaderiyye’nin (Mu’tezile’nin) Kitâb’a, Sünnet’e ve İcmâ’-ı Ümmet’e ters düştüklerini, Sahâbe asrından

muhâlifler ortaya çıkana kadar, **bu hususta söz birliği olduğunu** söylüyor.[11]

Allâme Teftâzânî, Şerh-i Makâsıd[12] ve diğerleri kitâblarında **sihrin hakîkatinin olduğu**nu kabûl ediyorlar.

Dokuz: Hadîs mecmû'aları ve onların şerhleri de, sihrin hakîkatinin olduğuna dâir sözlerle doludur. Ehl-i Sünnet'ten bir tane muhâlif gösterilemez. İleride de geleceği üzere, bu husûstaki karşı şazz görüşler, esâsen olağanüstülüklere mu'cize, kerâmet ve istidrâclara inanamamak hastalığından kaynaklanmaktadır.

Mu'cizeleri, fizîkî çerçevede ele alan pozitivist kafaların kronikleşmiş hastalıklarının tezâhüründen başka bir şey olmayan ibretlik bir manzara.

Dördüncü Mes'ele

"Sihrin Hakîkati Vardır" Diyenlerin Delillerin

Bir: Sihrin Hakikatinin ve Te'sîrinin Var Olduğunun Âyetten Delîlleri

Birinci Âyet: '(Fir'avn'ın sihirbazları) Büyük bir sihir getirdiler (yaptılar)'.[13]

İkinci Âyet: 'O ikisinden, kişi ile eşi arasını ayıracak şey (sihir) öğreniyorlar'[14]

Kişi ile eşinin ayrılmasına hayâl ve vehim sebeb olamayacağına göre, sihrin hakîkati var.

Üçüncü Âyet: 'Hâlbuki onlar, onunla (sihirle), Allah'ın izni olmadan hiçbir kimseye zarar veremezler.'[15]

Demek sihir zarar veriyormuş; öyleyse hakîkati var.

Dördüncü Âyet:'De ki, ben durmadan düğümlere üfleyen kadınların şerrinden Allah'a sığınırım.'[16]

İki: Sihrin Hakîkatinin ve Te'sîrinin Var Olduğunun Sünnetten Delîlleri

Buhârî, Müslim ve **Nesâî**'nin rivâyet ettiğine göre, bir Yehûdî, Resûlüllâh sallellâhu aleyhi ve sellem'e sihir yaptı. Bunun üzerine O, birkaç gün hasta oldu. Sonra Cibrîl O'na geldi ve ***Yehûdîlerden bir adam sana sihir yaptı, şu kuyuda senin için düğümler yaptı,*** dedi. Resûlüllâh sallellâhu aleyhi ve sellem hemen adam gönderdi, onu (sihri) çıkardı ve çözdü ve derhal kalktı.[17]

Üç: Sihr'in Hakîkatinin ve Te'sîrinin Var Olduğunun İcmâ' Delîli

Sahâbe ve sonradan gelen, Mu'tezile dışındaki âlim ve câhil herkes bu husûsta söz birliği etmişlerdir. Nitekim Seyyid Şerîf Cürcânî Şerh-i Mevâkıf'ta böyle demişti.[18]

Beşinci Mes'ele

"Sihrin Te'sîri Yoktur" Diyenlerin Delîli

Evet, **sihrin olmadığı**nı iddiâ edenler bu bâtıl düşüncelerine dâir delîl olduğunu zannettikleri bir takım şübheler ileri sürmektedirler.

Âyet Delîlleri: "İnsanların gözlerini sihirlediler"[19]"Hemen ipleri değnekleri sihirleriyle yürüyor hayâlini uyandırıyor(du)"[20] "Allah seni insanlardan koruyacaktır."[21] "(Müşrikler) Sen, sadece büyülenen-lerdensin dediler."[22] "Sihirbaz nerde olsa umduğuna ermez."[23]

Sünnet Delîlleri: Sünnet'ten delîlleri olamaz. Âyetlerin nazmı imtihan îcâbı olarak hadîsin tefsîrine muhtâcdır. Hevâlarına ters olan hadîsleri tepeleyince önleri açılıverdi.

Akıl Delîlleri: Şöyle bir akıl yürütmektedirler: Sihirbazların olağanüstülüklere gücü yetseydi, nebîlerin mu'cizelerini tasdîk bâtıl olur, hak bâtıl ile karışır, nebî ile sihirbaz ayrılamazdı. Bunlar imkânsız olduğuna göre sihir diye bir şey olmaması lâzımdır.

Altıncı Mes'ele

Ehl-i Sünnet Âlimlerinin, Mu'tezile'nin Delîl Zannettikleri Şübhelerine Cevâbı

Allame Teftâzânî kısaca şöyle diyor:

Bir: Eğer "sihir sahîh olsaydı, sihirbazlar bütün nebîlere ve sâlihlere zarar verirlerdi ve kendilerine büyük bir mülk hâsıl olurdu". Nebî sallellâhu aleyhi ve sellem nasıl sihirlenmiş olabilir? Hâlbuki Allah celle celâlühû "Allah seni insanlardan koruyacaktır" ve "sihirbaz nerde olsa umduğuna ermez" buyuruyor. Kâfirler Nebî sallellâhu aleyhi ve sellem büyülenmiş olmakla ayıplamışlardı. Hâlbuki onların yalancılar olduğu kesindir" **dense.**

Şöyle cevâb veririz: Sihir her asırda ve zamanda bulunmaz, her bir yerde olmaz. Her zaman hükmü geçerli olmaz. Nebî sallellâhu aleyhi ve sellem insanların onu helâk etmesinden yâhud Nebîliğine zarar vermelerinden korunmuştur. Yoksa bedenine zarar ve acı ulaştırmalarından korunmamıştır. (Nitekim taşlanıp kanı akıtılmış, vurulup dişi kırılmıştır.) Onun büyülenmiş olduğunu söylemekle kâfirler, ***aklı sihirle yok edilen bir mecnûn olduğu****nu* kast ediyorlardı. (Hâlbuki bunun böyle olduğunda bir tartışma yoktur.

İki: Şâyet, *"Mûsâ aleyhisselâm kıssasında, 'yürüyor zannı uyandırıyor"[24]sihrin hakikatinin olmadığını gösterir. Sihir hayâl uyandırma ve yaldızlamadan başkası değildir"* **denirse;**

Şöyle cevâb veririz: Olabilir ki, onların sihri, o hayâli uyandırmaktır ki o gerçekleşmiştir. Eğer, sûret olduğu, (o anki sihir şeklinde) sihrin eserinin hayâl uyandırma olduğu kabûl edilse, bu, **sihrin hiçbir şekilde aslının olmadığı**nı göstermez.[25]

Üç: Mu'cizeyle karışır iddiâsıyla sihrin hakîkatini inkâr etmeye gelince…

Şöyle cevâb veririz: Mu'tezile, Ehl-i Sünnetçe icmâ' ile kabûl edilen, evliyânın kerâmeti türünden olağanüstülükleri inkâr ederken de aynı iddiâya tutunuyor idi ama nâfile.

Müfessir Âlûsî de bu noktada şöyle diyor: "Nasıl ki melekler insanların hayırlı olanlarına ve ibâdette söz ve fiille Allah'a yaklaşmakta kendilerine benzeyenlerine yardım ederlerse, şeytânlar da aynı şekilde sözde, fiilde, i'tikâdda, habâset ve necâsette kendilerine benzeyen, şerli kimselere yardım ederler. Sihirbaz nebî ve velîden işte bununla ayrılır."[26]

Yedinci Mes'ele

İslâm'a Göre Sihrin Hükmü Nedir?

Ulemâ bu mevzuda uzun uzun bilgi verdiyse de, Allâme Sâbûnî, mes'eleyi şöyle hulâsa ediyor:

İmam Ebû Hanîfe, sihirbazın kâfir olacağı görüşündedir. Onun katlini mübâh görmektedir. Ona göre, ondan, tevbe etmesi de istenmez. Ehl-i Kitâb'dan olan sihirbaz da Müslümanlardan olan sihirbaz gibidir.

İmam Şafiî, kâfir olmadığı görüşündedir. Ona göre, başka birini öldürmeye kast etmedikçe (sihirbaz) öldürülmez.

İmam Mâlik, sihirbazın kâfir olacağı kanaatindedir. Müslüman olan sihirbazın öldürüleceği, Ehl-i kitâb'dan olanın ise öldürülmeyeceği görüşündedir."[27]

Müfessir Âlûsî'nin dediğine göre, Hanefîlerde, ***küfür ihtivâ eden sihri yapanın kâfir olacağını, küfür ihtivâ etmeyen sihri yapanın ise harâm işlemiş olacağı***nı söyleyenler de vardır ve bu görüş **İmam Mâtürîdî**'ye nisbet edilmiştir.[28]

Sekizinci Mes'ele

Hayrettin Karaman'ın "Büyü" Başlıklı Makâlesinin Tahlîli Hak

Sayın Hayrettin Karaman, haftalık bir dergide büyü ile alâkalı üç sayı süren geniş bir yazı neşretti. Yazının ana fikri, *"sihrin hakikati ve te'sîriyoktur, te'sîri ancak vehim ve hayâlden ibarettir, bu görüşte olan Mu'tezile mezhebi haklıdır, sihrin te'sîri ve hakikati vardır görüşü yanlıştır, bu görüşte olan Ehl-i Sünnet hatâ etmiş ve Kur'an'la Sünneti bu hususta açıklığa rağmen anlayamamıştır"*şeklinde hulâsa edilebilir. Sözü geçen bu yazıyı, -haddi zâtında üzerinde durmaya pek öyle değer bir yazı olmamasına rağmen- bu husûsta yazarı hakkında oluşturulan kâzib şöhretten dolayı aldanıp Ehl-i Sünnet dışı bir görüşü benimseyebilecek mü'minler bulunabileceği ihtimâline binâen, biraz genişçe ve birçok yanıyla ele alacağız.

Birinci İddiâ: Karaman, Fahrüddîn Râzî'den sadece ***Sihrin olmadığı****na* dâir Mu'tezile görüşünü nakletmekle yetiniyor.

Cevâb: Karaman Râzî'nin Ehl-i Sünnet görüşünü benimsediğini ve Mu'tezile'yi yerin dibine geçirdiğini, sihrin hakîkatini kabûl ettiğini görmezden gelerek, bilerek veya bilmeyerek okuyucuyu yanıltıyor; aslı olmayan sihir çeşidi olan ***göz boyamacılık*** ile okuyucuyu te'sîr altına almaya çalışıyor. Vehim ve hayâl ile yazısının girişindeki peşin hükmü pekiştirmeye çalışıyor.

İkinci İddiâ: Ehl-i Sünnet'ten bazılarının da, aynen Mu'tezile paralelinde olduğunu, Tânevî'nin Keşşâf'ından naklettikten sonra, **İbnu Haldun**'un içinde bulunduğu birçok Sünni âlimden, sihrin hakîkatinin olduğunu, naklediyor.

Cevâb: Oysa onca büyük ve meşhûr âlim varken, Ehl-i Sünnet âlimleri arasında, söz, düşe düşe İbnu Haldun'a mı düşmüş. Kimilerine göre cumhurun, kimilerine göre ise icmâ'ın (ki doğrusu da bizce budur) görüşü böylece cılızlaştırılmış oluyor.

Üçüncü İddiâ: kendi görüşünün de ***sihrin bir hayâl ve vehimden ibâret olduğu, hakîkatinin olmadığı*** yolunda olduğunu açıklıyor.

Cevâb: Yani, yüksek ictihâdlarıyla Mu'tezile'yi haklı ilan ediyor. Esâsen, Sayın Karaman'ın bu görüşü kendinin öz görüşü olmayıp taklîd ettiği mason üstâdları Abduh ve Reşid Rızâ'nın görüşüdür. Onun yaptığı sadece kör bir taklîd. Nitekim bu, kaynak verdiği Menâr'dan da anlaşılmaktadır.

Dördüncü İddiâ: Sayın Karaman, Ehl-i Sünnet'in iki delîli olan âyet ve hadîsin, tezlerini isbât etmeyeceğini tam aksine çürüttüğünü söylüyor.

Cevâb: Sözünü ettiği âyet (Bakara:102)'dir. Âyeti kendisinin de içinde bulunduğu bir heyet tarafından yapılan tercümesiyle bir daha buraya alalım:

"Süleymân'ın hükümranlığı hakkında onlar, şeytânların uydurup söylediklerine tâbi oldular. Hâlbuki Süleymân büyü yapıp kâfir olmadı. Lâkin şeytânlar kâfir oldular. Çünkü insanlara sihri ve Bâbil'de Hârut ile Mârut isimli iki meleğe indirileni öğretiyorlardı. Hâlbuki o iki melek herkese: Biz ancak imtihan için gönderildik sakın yanlış inanıp ta kâfir olmayasınız, demeden hiç kimseye (sihir ilmini) öğretmezlerdi. Onlar o ikisinden, karı ile koca arasını açacak

şeyleri öğreniyorlardı. Oysa büyücüler, Allah'ın izni olmadan hiç kimseye zarar veremezler."[29]

Sayın Karaman, nasıl becerdi de bu âyetten sihrin hakîkati olmadığını anladı? Bu manalandırmayı, delâlet türlerinden hangisiyle yaptı? Bilen beri gelsin… Görüldüğü gibi âyet Süleymân aleyhisselâm'a atılan iftirâlar ile Hârut ve Mârut'un **sihir öğretişi**ni anlatıyor.

Ucu gelmeyen bir Ehl-i Sünnet müctehidler, muhaddisler ve akâid âlimleri kervanı bu âyeti anlayamadı, üstelik aleyhlerinde delîl olmasına rağmen lehlerinde bir delîl olduğunu zannettiler ama Karaman doğru anladı(!) Sübhânellah, bu nasıl bir edeb, nasıl bir terbiye!.. Bunun ileri derecede bir edebsizlik ve terbiyesizlik olduğunu söylememiz de mi edebsizlik sayılacak!.. Hayır, hayır biz öyle demiyoruz. Çünki yapılan böylesi bir şenâati bu kelimeler de ifâde edemez, asla anlatamaz…

Beşinci İddiâ: Müfessirler, bu âyetin sihir öğrenme ve öğretmenin sakıncalarını vurguladığında fikir birliğindedirler.

Cevâb: Doğru ama bu söz, ne kendi iddiâsını isbâta ne de Eh-li Sünnet'in anladığını iptâle yaramaz. Münâkaşa mevzuuna yabancı bir söz.

Altıncı İddiâ: Bu âyette Hârut ve Mârut hakkında ayrıntıya girilmemiştir.

Cevâb: Bu nokta da zaten münâkaşa mevzûu ile alâkasızdır.

Yedinci iddiâ: Hârut ve Mârut'la alâkalı senedi sahîh hiçbir rivâyet yoktur.

Cevâb: Farzedelim ki olmasın… Bunun böyle olması, kendinin ne işine yarar, Ehl-i Sünnet'e ne zarar verir?

Kaldı ki, Sayın Karaman, bu hadîslerden kaç tanesini sened kritiğine tabi tuttu? Tabîdir ki hiçbirini…

Aksine **Hafız Süyûtî**'nin dediğine göre, "Bu rivâyetler(den birçoğu), **Ahmed İbnu Hanbel** ve **İbnu Hibbân** ve **başkaları** tarafından, Ali (İbnu Ebî Tâlib), İbnu Abbâs, İbnu Ömer ve İbnu Mes'ûd radıyellâhu anhum'dan ***birçok sahîh isnâd****la* merfû' ve mevkûf olarak rivâyet edilmiş olup, onlara vakıf olan, çoklukları ve rivâyet edenlerinin kuvvetli olmalarından dolayı ***neredeyse sahîh*** olduklarına hükmedecek."[30]

Evet, senedin sahîhliği her zaman rivâyetin sahîhliği ma'nâsına gelmez. Hadîs hâfızlarının bu hadîse i'tirâzları sadece senedleri değil, metinleri yönünden de olmalı. Âlûsî'nin de dediği gibi bazı muhakkıklar "Yehûdîlerden gelen bir takım rivâyetlerin asılsız olduğunu ama bunların bâtıl oluşunun sahîh rivâyetleri de bâtıl yapmayacağı"nı ifâde etmektedirler… Üstelik Âlûsî, bu rivâyetleri kabûl etmeyen müfessir ve muhaddisler olduğu gibi, onları rumuzlar olarak anlayıp zâhirinden çeviren **muhakkıkları**n da bulunduğunu söylüyor.[31] O zaman problem kalmamış oluyor.

Benim görebildiğim kadarıyla bu te'lîfi yapan, Şah Veliyyullah Dihlevî'nin talebesi, Canı Cânan el-Mahzar'ın mürîdi, büyük allame, zamanın Beyhakî'si ünvanı verilen büyük fakıh Kadı Muhammed Senâullâh el- Mazharî'dir.[32]

Sekizinci İddiâ: "Taberî, Kadı İyâd, İbnu Hazm, İbnu'l-Arabî, Kurtubî, İbnu Kesîr, İbnu'l-Cevzî, Fahrüddîn Râzî ve Tabersi, bu İsrâilîyyât'tan olan rivâyetlere uydurma ve zayıftır diyor".

Cevâb: Bu imâmlardan Zâhirî İbnu Hazm ve Şiî Tabersî'nin dışındakiler ***"Sihrin hakîkati vardır"*** diyen âlimlerdir. Esâs mes'eleyle alâkalı, onlardan hiçbir nakil yapılmazken, onunla alâkası olmayan tâlî bir mes'elede Menâr vasıtasıyla görüş bildiriliyor. Maksad nedir? Ne olacak?… Laf kalabalıklığıyla esâs mes'ele gölgelenebilir mi? İşte size büyü çeşitlerinden, ***hakîkati olmadığı*** Ehl-i Sünnet'çe de kabûl edilen bir büyü çeşidi.

Dokuzuncu İddiâ: "İbnu Kesîr bu rivâyetlerin tamamının uydurma ve İsrâiliyyat olduğunu söylüyor"

Cevâb: Hâlbuki gözü kapalı bir taklîd ile Menâr'a dayanmayıp, zahmet ederek, İbnu Kesîr okunsaydı, görülecekti ki, İbnu Kesîr, bu husûstaki rivâyetleri, **merfû', mevkûf** ve **maktû'** olmak üzere üçe ayırıyor ve tahlîl ediyor.

İbnu Kesîr, öz olarak **Merfû'** olanlardan, **Ahmet İbnu Hanbel**'in Müsned'inde ve **İbnu Hibbân**'ın

Sahîh'inde yaptığı rivâyeti alıyor ve râvîlerinin biri dışındakilerin güvenilir olduğunu, **Mûsâ İbnu Cubeyr**'in ise hâlinin örtülü olduğunu, hakkında cerh ve ta'dilin bulunmadığını, rivâyetin bu yönden ***ğarîb*** olduğunu, diğer başka rivâyetlerden kalkarak, Abdullah İbnu Ömer'den merfû' olarak yapılan bu rivâyetin, aslında Kabu'l-Ahbar'a dayanmış ve Benî İsrâîl kitâblarından alınmış olabileceğini" söylüyor.

Oysa Mestûr olmak, İbnu Hibbân'a göre sıhhate zarar vermez. Hanefîlere göre ise, ilk üç fazîletli asırda asıl olan -aksi ortaya çıkana kadar- güvenilirliktir. Mûsâ İbnu Cubeyr, Tâbiûn'un ileri gelenlerinden olup Abdullah İbnu Abbâs radıyellâhu anhumâ'dan rivâyet etmiştir.

İbnu Kesîr yine **Mevkuf,** yani Sahâbe radıyellâhu anhum'dan olan rivâyetlerden biri Abdullah İbnu Abbâs radıyellâhu anhumâ'dan olup, onu **Hâkim**'in sahîh bir isnâd ile rivâyet ettiğini, Hâkim'den naklederek, ***bu, Zühre*** *(ve Hârut, Mârut)* ***hakkında doğruya en yakın rivâyettir*** demiştir.

Maktû' yanı Tâbiûn'dan kendi sözleri olarak yapılan rivâyetlere gelince.

İbnu Kesîr, işte Karaman'ın söylediklerini bunlar için söylüyor. Şimdi buradaki nakil hâinlikleri veya lâubâlîliklerinin neresinden tutalım? Bütün bunları, ilmi ciddiyetsizlikte misâl olsun diye aktardık. Yoksa dediğim gibi, bunların sihrin sâbit olup olmadığıyla hiçbir alâkası yoktur.

Onuncu İddiâ: "Âyetteki melekeyn (=iki melek) mütevâtir olmakla birlikte, melikeyn (=iki kral) olarak da okunmuştur. Bu, İbnu Abbâs, Hasan-ı Basrî, Ebû'l-Esved ve Dahhâk'tan rivâyet edilmiştir"

Cevâb: Birçok âlimin, ***sahîhtir*** dediği isnâdlar için, İbnu Kesîr'e demediğini dedirten, ***İbnu Kesîr,bunların hepsi uydurmadır, dedi,*** iddiâsında bulunan Sayın Karaman, ***mütevâtir*** kırâat karşısındaki ***şazz*** kırâatin hiçbir ehemmiyetinin olmadığını bilmiyor mu? Yoksa biliyor da işine gelmediğinden mi bu mes'eleye girmek istemiyor? Her şey bütün çıplaklığıyla ortada… Böyle bir câhillik, değilse hâinlik olamaz!…

On Birinci İddiâ: "İbnu Hazm bunların cinlerden iki kavim olduğunu söylemiştir"

Cevâb:

Bir: İbnu Hazm'ın sözünde geçen **{قبيلان} 'kabîlâni'** lafzını, kabîle manasında **'iki kavim'** şeklinde tercüme etmek doğru değildir. Aksine münâsib olan, (ebe, açık, kefîl, bir kavmin işleri elinde olanı (bilgici, reîsi), kadının kocası, değişik guruplardan toplanmış üç veya daha çok kişiden meydana gelen cemâat/topluluk, bir költen gelenler, bir babanın evlâdından olanlar, kadın(ın) eğirdiği ipliği bükerken önüne doğru çektiği tel, Allah'a itâat, kumar okunun kazananı, ayakkabının başparmağın

girdiği yeri… gibi birçok ma'nâya gelen **{قيل}** kelimesini)[33] bu makamda **'iki kabîle reîsi, ileri geleni'** diye tercüme etmektir. Çünki **'kabîl'** kelimesi ile **'kabîle'** kelimesi farklıdır.

İki: Bu görüş hakkında, İbnu Kesîr ne demiş? Sayın Karaman nakletmiyor ama biz nakledelim: *"…Bu (iddiâ) cidden ğarîbdir. Bundan da garibi, İbnu Hazm'ın iddiâ ettiği gibi, Hârut ve Mârufun cinlerden **iki kabîle reisi, ileri geleni** olduğunu söyleyenin sözüdür."*

Yani İbnu Kesîr'e göre tutar yanı olmayan garîbin en garîbi bir görüş.

On İkinci İddiâ: "Hârut ve Mârut'un iki kudretli kişi veya iki rûhânî kişi olduğu da söyleniyor"

Cevâb: Görüldüğü gibi bunlar mütevâtir kıraat karşısında getirilen görüşler. Ne sahîh, ne cılız mesnedi olmayan indî kanaatler. Ama Reşid Rızâ ki yazdı, yeter!.

On Üçüncü İddiâ: Karaman "Müfessirlerin çoğu Hârut ve Mârut'a indirilenin de sihir olduğunu… Eski ve yeni bir takım müfessirler de {وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ} **"ve *iki meleğe indirilen şeye de*** *(uydular)"* şeklinde tercüme edilen âyeti, ***"hâlbuki iki meleğe indirilmedi"*** şeklinde anladılar" dedikten ve kaynak da verdikten(!) sonra, şunları ekliyor: "İbnu Abbâs ve Rebî' b. Enese isnâd edilen **bu yorumu dikkate alan Taberî, âyeti şöyle ma'nâlandırıyor:** Onlar (Yahudiler), Süleymân'ın hükümranlığı hakkında şeytânın düzüp koştuğu şeylere uydular. Hâlbuki iki meleğe böyle bir şey İndirilmedi: Fakat inkârcı şeytânlar Bâbil'de insanlara yani Hârut ve Mârut'a sihri öğretiyorlardı. (Taberî 1/452)"

Cevâb: Bu nakilden ne anladınız? **İbnu Cerîr'in de bu görüşte olduğunu** değil mi? Haklısınız tabiî. Çünki bu ifâdelerden başka bir şey anlaşılmaz. Ama aslâ öyle değil!..

İbnu Cerîr bakınız değişik görüşleri nasıl tahlîl ediyor ve seçtiği görüşün dışındakilerin yanlışlığını nasıl anlatıyor. Anlaşılmakta kolaylık olsun diye âyeti aşağıya alıyor ve tahlîlini onun üzerinden aktarmak istiyoruz:

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولاَ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلاَ تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلاَّ بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلاَ يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الآخِرَةِ مِنْ خَلاَقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

Doğrusu, İbnu Cerîr bu görüşü kabûl etmiyor. O

sadece, {وَمَا أُنْزِلَ}deki {مَا}'ya olumsuzluk ma'nâsı verenlere göre, onlar tarafından âyete ma'nâ veriyorve {مَا}kelimesine verilen dört ayrı ma'nâyı aktardıktan sonra, Şöyle diyor:

"Ebû Cafer (İbnu Cerîr) şöyle der: Bence bu te'vîlleriçinde doğru olanı, {وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ}'deki {مَا}'yainkâr/olumsuzluk manası değil, {الذى}/**"o ki", "ona ki"** ma'nâsı verenin görüşüdür.

Bu görüşü ancak şu sebeble seçtim: Eğer {مَا}'ya olumsuzluk ma'nâsı verilse, iki meleğe bir şey indirilmemiş ve o ikisinden sonra gelen iki isim -ki Hârût ve Mârût'u kasdediyorum- ya o ikisinden bedelve onların ma'nâsı olarak veya {يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ}sözündeki {النَّاسَ}'dan bedel ve o ikisinden (iki melekden) tercüme olurdu.

Eğer iki melekten bedel ve onlardan tercüme yapılırlarsa ve ***ikisi***(melek) eğer ***kişi ile eşi arasını ayıracak şeyi bilmiyor*** idiyseler,

وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولاَ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلاَ تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا

يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ

” ‘Biz sadece fitneyiz; o hâlde sakın kâfir olma’ demedikçe kimseye öğretmezler” âyetinin ma’nâsı bâtıl olur. Çünki bu ikisi, ***kişi ile eşinin arasını ayıracak şeyi*** bilmiyorlarsa, kişi ile eşinin arasını ayıracak olanlar o ikisinden neyi öğrenecekler?

Sonra, eğer, {وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ} sözündeki{وَمَا},{مَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ} atfedilerek olumsuzluk manasında ise. Allah celle senâuhû **“Süleymân küfretmedi”** sözüyle, sihrin Süleymân’ın işinden, bilgisinden ve öğrettiği şeyden olmadığını buyurdu, iki melekten **“olmadı”** dediği de Süleymân hakkında **“olmadı”** dediğinin benzeri ise ve Hârût ile Mârût iki melekse, o zaman kişi ile eşinin arasının kendisiyle ayrılacağı şey kimden öğrenilecek? **“Hiç kimseye,** ‘biz sadece bir imtihânız; öyleyse sakın kâfir olma’ **demedikçe öğretmezler”** sözüyle kimden haber verilmektedir? Şübhesiz ki bu sözün hatâ olduğu elbette vâzıhtır, apaçıktır.

Eğer, {هَارُوتَ وَمَارُوتَ}Hârût ve Mârût,

{وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ}

sözündeki {النَّاسَ}’dan tercüme ise/o manadaysa, o zaman Hârût ve Mârût’a sihri öğretenlerin şeytanlar olması ve sihirbazların, sihri, şeytanlar onları öğrettikleri içün sadece Hârût ve Mârût’tan öğrenmiş olmaları gerekir. Eğer bu böyle olursa, -bu görüş sâhiblerine göre- Hârût ve Mârût iki işten boş kalmayacaktırlar:

Ya iki melek olacaklar... Eğer ona göre iki melek olursa, onları şeytanlardan sihir öğrendiklerini, onu insanlara öğrettiklerini, bunun üzerinde ısrâr ettiklerini ve durduklarını söylemekle o ikisine Allah’a küfretmeyi ve O’na karşı günah işlemeyi vâcib kılmıştır. Bu haklarında zikredilen Allah’ın azabını hak edecekleri günah işlediklerini söylemekten daha büyüktür. Allah’ın **“Hiç kimseye,** ‘biz sadece bir imtihânız; öyleyse sakın kâfir olma’**demedikçe öğretmezler”** sözünde, bu görüşün yanlışlığına çok fazla delîl getirmeye ihtiyâc bırakmayacak şey (açıklık) vardır.

Veya iki insan olacaklar... Eğer böyle ise, onların ölmeleriyle insanoğlundan sihrin, onu bilmenin ve onunla amal etmenin ortadan kalkması gerekecekti. Çünki bu sihrin bilinmesi o ikisi tarafından idiyse, onlardan alınıyor ve öğreniliyor idiyse, gereken, ölmeleri ve yol olmaları ile ancak kendileriyle ulaşılabilecek şeye de yol kalmamasıdır. Sihrin her zaman ve vakitte bulunmasında bu görüşün bozuk olduğuna dâir en açık delîl vardır. Olur ki birisi bu ikisinin insan olduğunu, dünya yaratıldığından i’tibâren yok edilmediklerini insanlar arasında sihir var olduktan sonra da yok edilmeyeceklerini iddiâ eden ve bâtıllığı gizli kalmayacak iddiâlar ileri sürebilecek biri de çıkabilir.

Bozukluğunu gösterdiğimiz manalandırma şekilleribozuk olunca, açıktır ki, وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ}’ deki {مَا}kelimesi, {الذى}manasındadır ve {هَارُوتَ وَمَارُوتَ} Hârût ve Mârût, ile anlatılan iki melektir. İşte bu yüzden isimlerinin sonları fethalanmışlardır. Çünkionlar, {الْمَلَكَيْنِ}’ye döndürülmeleri sebebiyle cerr makamındadırlar. Lâkin onlar (gayri mûnsarif olmaları yüzünden) cerr edilemeyince isimlerinin sonları fethalandı.

Şâyet geri zekâlı bir kimseye dediğimiz karışık

gelir de derse ki…. “[134]**(İbnu Cerîr’den Nakil Bitti.)**

Açıkça görülmektedir ki, burada da dehşetli bir ilim hıyâneti vardır.

On Dördüncü İddiâ: “En önemli husûs, âyette Hârut ve Mârut’un öğrettiği bildirilen şeyin sihir olduğunun ifâde edilmiş olmadığıdır.Tam aksine âyet, insan ve cin şeytânlarının insanlara

sihir öğrettiklerini, bir de o iki meleğe bildirileni öğrettiklerini söylüyor. Bu ifâde açıkça gösteriyor ki, Allah'ın gönderdiği, bildirdiği bilgi sihir değil başka bir bilgidir. Kur'ân sihir karı kocayı ayırır da dememiştir"

Cevâb: Sayın Karaman biraz önce, ***"Bazı eski ve yeni müfessirlerden, iki meleğe hiçbir şey indirilmediğini"*** nakletmiş, ifâde ve üslûb tarzıyla, bunu İbnu Cerîr'e iftirâ etmiş ve kendisi de benimsemişti. Tabii, ***"biz sadece bir fitneyiz, imtihan vesîlesiyiz, o hâlde küfre girme"*** sözünün havada kalmasını hiç göz önünde bulundurmamıştı. Şimdi de, *âyetten* ***"açıkça anlaşılan, iki meleğe indirilen, sihir değil başka bir şeydir"*** meâlinde sözler edebiliyor. ***"İndirilmedi"*** ile ***"indirildi****"yi,* ***"sihirden başkası indirildi"*** ile de, ***"sihir indirildi****"yi* iptâl ederken, dikkate değer ibretlik bir tarz sergiliyor: Bir usûl ve zâbıtadan âzâde olarak, zayıf ve hattâ şâzz mertebesindeki görüşlerle, icmâ'ı veya az kalsın icmâ' seviyesindeki kuvvetli görüşleri çürütmeyi hedefliyor.

"Kurân, sihir karı kocayı ayırır da demiyor"

derken, size, husûsen başkalarının istifâdesi için bir soru yöneltmek isteriz; Ulemâ, delîller ile pekişmiş yüzde yüze yakın mertebede çok yüksek ihtimâllerde bile, çok temkînli konuşurlarken, çok zayıf, hatta şazz ihtimâller ile ***"Kurân şunu demiyor, şunu diyor"*** diyerek kesin konuşmakla, Allah'a yalan iftirâ etmekten ve dolayısıyla ***en büyük bir zâlim*** olmaktan korkmaz mısınız?..

Fir'avn kıssasındaki sihrin göz boyamacılık oluşu, her çeşit sihrin de böyle olmasını aklen gerektirmeyeceğini her akıl sâhibi bilir. Üstelik nakiller başka bir takım sihir türlerinin böyle olmadığını ortaya koyarsa, aklının ve naklin yanında, hidâyeti ve idrâki olanların, ***"tamam"*** demekten başka, diyebilecekleri hiçbir şey kalmaz.

On Beşinci İddiâ: " ***'Allah izin vermedikçe öğrendikleriyle kimseye zarar verebilecek değillerdir'*** cümlesini, ***Allah izin verirse sihir te'sîr eder ve zarar verir'***şeklinde anlamak doğru değildir. Doğrusu şudur: ***Sihirbazlar aksini söyleseler de onların yaptığı sihir, öyle, istedikleri insanlara te'sîr etmez, ancak Allah isterse*** *(isteseydi, böyle bir kanun koysaydı)* ***zarar verir.*** Akıl ve nakil delîlleri sihrin böyle bir etki ve zararının olmadığını ortaya koymuştur. Şu halde, Allah izin vermemiştir ve sihir kimseye zarar veremez."

Cevâb: Âyet'in aslı şöyle:

فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ

Bu âyette {مَا}ile menfî/olumsuz yapılan bir isim cümlesinden sonra {إِلَّا} istisnâ edâtı gelirse, yeni bir arabça talebesi bile bu âyeti aslâ Karaman gibi tercüme edemez; ederse sınıfta kalır. Karaman'ın tercümesi, ya Arab dilini bilmemek -ki kanaatimizce o aslâ bu kadar bilgisiz olamaz- veya kelimeleri yerlerinden oynatmaktır. Zîrâ burada ***'Hâlbuki onlar onunla*** *(sihirle)* ***bir kimseye ancak Allah'ın izniyle zarar veririler'*** şeklindeki tercümede -bilerek veya bilmeyerek- ihsâs edildiği gibi ***mefhûm-i muhalefet*** yoktur. Âyette geçen {إِلَّا} lafzı da geçen menfîliği/ olumsuzluğu müsbet/olumlu hale getirmeye ilâveten istisnâ edilenle tahsîs, haberi ise te'yîd eder. Üstelik istisnâ edatı olan fil}'da ***şart*** veya ***ğâye*** ma'nâsı yoktur. Buradaki {إِلَّا}'nın istisnâ ma'nâsındaki {إِلَّا}'dan başka bir lafız olduğunu söylemeye dil kâideleri müsaade etmez. Tafsılât erbâbına malumdur.

"Onlar, onunla *(sihirle)* ***hiçbir kimseye zarar verecek kimseler değillerdir" ,"ancak Allah'ın izniyle****müstesnâ"*cümlesi, ***"oikisinden*** *(ikimelekten),* ***kişiyle karısının arasını ayıracakları şeyi*** *(sihri)* ***öğreniyorlar"*** sözünden hemen sonra geliyor. Buna rağmen Sayın Karaman, âyetten, şu sözünü ettiği ma'nâyı anlayabiliyor!.. Deli olmayan ve birazcık bilgisi olan her mümin bu tahrîfi açıkça görebilir.

İki: Sayın Karaman ***"Nakil delîlleri sihrin te'sîrinin olmadığını gösteriyor"*** derken anlatmak istiyor ki; Ehl-i Sünnet âlimleri akılsız ve nakilsiz, Mu'tezile mensûbları ise akıllı ve

nakle dayanan kimseler (!).. **Buhârî**'nin, **Müslim**'in ve diğerlerinin, sihrin te'sîri ile alâkalı ***ibâreleri ile olan delâletleri*** bulunduran rivâyetleri nakil değil!.. Hattâ ***"De ki*** *(Ey Resulüm ve ey Mü'min)!..* ***düğümlere üfleyen üfürükçü kadınların şerrinden*** *(zararından)* ***Allah'a sığınırım,"*** *Ve* yukarıda manasını tahrîf etmeye yeltendiği ***"onlar, onunla*** *(sihirle)* ***bir kimseye ancak Allah'ın izniyle zarar verebilirler"*** gibi açık nasslar, Ehl-i kitâb'ın tahrîfine benzer tahrîflerle artık ***nakil*** olmaktan çıkarıldı ama, Mu'tezile'nin umûmâttan mes'elemizle alâkalı olarak çıkardığı şübhe ve vesveseler nakil oldu, öyle mi? Vah başımıza gelenlere!.

Üç: Önce, ***"Meleklere hiçbir şey indirilmedi"*** sonra, ***"sihirden başka bir şey indirildi"***daha sonra da, ***"onlar o sihirle ancak Allah izin verseydi zarar verebilirlerdi, izin vermediğine göre zarar veremezler"***yani, ***"o iki meleğe indirilen ve onlardan öğrenilen sihirle, onlar herhangi bir kimseye ancak Allah izin verirse zarar verebilirler"***diyor. Gördünüz mü muhâkeme gücünü, tefekkür insicâmını, tefsîr hârikasını!.. Sıradan insanların bile kolay düşmeyeceği saçmalamalar!…

On Altıncı İddiâ: Sayın Karaman, ***Buhârî'de, Peygamberimize sihir yapıldığına dâir hadîs olduğunu*** i'tirâf ediyor. Ama bunun karşısına, Mu'tezile'nin iki i'tirâz gerekçesini getiriyor: Bunlardan birincisi, ***Peygamberimizin sihirden etkilenmesinin peygamberlik ve vahiyde şübhelere sebeb olacağı,*** ikincisi de, ***Kur'an'ın Peygamberimizin sihirlenmiş olduğunu reddettiğidir.***[151] *Karaman devamla,* ***Sünni âlimlerin de hadîsin sahîh olduğunu, sihrin etkisinin baş ağrısı, ateşlenme gibi peygamberliğe zarar vermeyecek ölçüde bir etki olduğunu, alınan tedbirlerle bunun da geçtiğini ileri sürdüklerini,*** söylüyor.

Cevâb:

Bir: Hadîs ilimleri göz önünde bulundurulduğu zaman hadîsler **sahîh**tir.

İki: Mu'tezile âlimleri hadîsin ma'nâsını akıllarına sığdıramadıklarından, ilmi bir dayanak bulunmaksızın onu zayıf hatta asılsız kabûl etmişlerdir. Tık yok… Aksine büyük bir ilmî vukûfiyetle(!) destekleniyor ve haklı bulunuyorlar. ***Haberde yanlış anlama ve yanlış nakil var****mış!..* Halt etmişler. ***"Delîlden doğmayan ihtimâllere itibâr edilmeyeceği****ni* kime nasıl anlatacağız?.. ***Bu takdîrde peygamberliğe ve vahye şübhe düşüyor****muş.* Vah vah!..

Aksine biz şöyle diyoruz: Aklı olanlar hadîsten anlarlar ki, tıbbî bir zarara vesîle olan sihir, bu hadîsin verdiği habere göre, vahiyle peygamberimize bildirilmek sûretiyle, hem peygamberlik hem de vahiy tahkîm ediliyor. Yani bir mu'cizeyle peygamberlik ve vahyin doğruluğu bir kez daha isbât edilmiş oluyor. Ama bu açık hakîkati görebilmek, "görene. Köre

ne?"

Üç: ***"Nebî sallellâhu aleyhi ve sellem meshûr****(sihir yapılan bir kimse)* ***değildir;"*** doğru… Ama bu, ***'nübüvvet müktesebatı sihir mahsûlü değildir ve aklı sihirle yok edilmemiştir.'*** ma'nâsındadır. Çünkü bu ilâhî kelâm, müşriklerin, ***'Kur'an'ın sihir mahsûlü olduğu iddiâları'*** için getirilmekle, ***ibâresiyle delâleti*** gereği bu dediğimizi anlatmaktadır. Diğer işârî veya delâlet ile olan ma'nâların murâd edilmemesi hem asıl olandır hem de sâir delîllerin gereğidir.

On Yedinci İddiâ: Hadîsin bazı rivâyetlerinde, *"öyle olmadığı hâlde kendisine yapmış olmuş gibi geldiği, öyle hayâl ettiği"*ifâdesi geçmektedir. Bu da sihrin etkisinin maddî değil vehim ve hayâlde olduğunu gösterir.

Cevâb:

Bir: Gelen ***sahîh*** ve ***zayıf*** rivâyetlerde ***hastalığın vakı' olduğu*** söyleniyor. Bazı rivâyetlerde ***'hasta olmadığı ama hayâl gördüğü, yapmadığını yaptı zannına kapıldığı'*** değil; aksine bu ***zanna kapılmanın hayâlî olmayan gerçek hastalığın tezahürlerinden biri olduğu*** söyleniyor.

Bir düşününüz: Maddî bir mikrop, vücûda bir şekilde yüklense ve vücûd gerçekten hasta olsa, fakat bu arada vehim ve hayâller de görülse, bundan o mikrobun ve te'sîrinin fizîkî değil de hayâlî olduğu mu anlaşılır? Elbetteki hayır.

İki: Üstelik bu ***'hayâl görmek,'*** veya ***'öyle zannetmek'*** ma'nâsında olan lafız, sahîh

rivâyetlerde değil de zayıf rivâyetlerde vardırki o da, **İmam Beğâvî**'nin yaptığı rivâyetlerden biridir.[36]

Üç: Rivâyetin sağlam olduğunu farzetsek bile Peygamber sallellâhu aleyhi ve sellem efendimiz fizîkî ve mikrobik olarak hasta olur, ateşin te'sîriyle yapmadığını yaptım zannederse, bundan peygamberliğine zarar mı gelir? Elbette ki gelmez. Veya hastalığının hakîkatinin olmadığı, aksine vehim ve hayâlden ibâret olduğu mu anlaşılır? Aslâ böyle anlaşılmaz. Buradaki ***vehim*** hastalıkta mı yoksa hastalığın getirdiği tezâhürlerde mi olur? Tabiî ki tezâhürlerde olur. Aslında bu suâllere doğru cevâb verebilmek, sıradan bir vatandaşın bile kudreti dâhilindedir.

Bir şeyin kendisinin vehim ve hayâl olup olmaması ile o şeyin te'sîrinden dolayı kişide vehim ve hayâlin bulunup bulunmayacağı arasındaki farkı fark edebilmek için orta bir akıl yeterlidir. Ayrıca üstün bir akla, hele hele müctehid olmaya hiç mi hiç gerek yoktur.

On Sekizinci İddiâ: Sayın Karaman meâlen şöyle devam ediyor: *İlim ve itikatta, mütevâtir olmayan rivayetler geçerli ve yeterli olmadığından, bu hadîsi sihrin hakîkatinin olduğunun isbâtında delîl göstermek doğru değildir.*

Cevâb:

Bir: Teftâzânî şöyle diyor: "Bu mes'ele (i'tikâdla ilgili olmaktan) daha çok amelî mes'elelere benze-mektedir."[37]

Yani bu mes'elenin inanç mes'elesi olduğu zayıf bir görüştür.

İki: Kaldı ki, çok zayıf bir ihtimâle dayanarak i'tikâdî bir mes'ele olduğu kabûl edilse bile, ikinci derece bir i'tikâdî mes'ele olabilir. Üstelik bahis mevzûu olan bu kâide, bu gibi mes'elelerde icmâ' ile geçerli değildir; temel akâid mes'eleleri içindir.[38]

Dolayısıyla yapılan, ilmîlik yanı bulunmayan zayıf,basit ve sığ bir muarazadır.

On Dokuzuncu İddiâ: Sayın Karaman ***"Allah seni insanlardan koruyacaktır"[39]***âyetini ***sihrin te'sîrinin olmadığı****na* delîl getiriyor.

Cevâb:

Bir: Peygamberimizin korunması, ***helâk edilmesi*** ve ***peygamberlik vazîfesinden engellenmesi***

noktasındadır. Nitekim bunlara müsâade edilmedi. Yoksa O'nun kanı da akıtıldı, dişi de kırıldı. Bunlar târîhen sâbittir. Ortada tenâkuz da yoktur. Nitekim Teftâzâni bu söze, dediğimize benzer bir cevâb vermiştir.[40]

İki: Ehl-i Sünnet ulemâsı bu şübhe ve vesveseye yeterli cevâb vermişlerdir ve onların paçavrasını çıkararak çöplüğe fırlatmışlardır. Ancak Sayın Karaman bunları hiç görmemiş gibi davranıyor. Belki de görmedi, belli mi olur?

Üç: Görüldüğü gibi, Karaman'ın delîllerinin tamâmı Ehl-i Sünnet'in çürütüp çöplüğe attığı Mu'tezile delîlleridir; O bunları çöplükten eşeleyip çıkarmış veya böyle yapanlardan almıştır.

Yirminci İddiâ: SayınKaraman, ***sihirbazların sihirlerinin aslının olmadığı****na* dâir mantıkî bir delîl (!) de ileri sürüyor ve mâlen şöyle diyor: *Ğaybden haber verdiklerini söylüyorlar ama kendilerini basmaya gelen emniyet güçlerini göremiyorlar, sihirleriyle hapisten kurtulamıyorlar.*

Cevâb: Şu sözün neresinden tutalım ?…

Bir: Sözü edilen bu ***sihir*** ile ***ğaybden haber vermek*** mes'elesi her yönüyle birbirini lâzım getiren şeyler değildir.

İki: Dolayısıyla ***ğaybden haber vermeyen*** bir takım ***sihirbazlar*** bulunabileceği gibi ***sihir yapmayan ğaybdan haber veren*** hokkabazlar da var olabilir.

Üç: ***Ğaybı Allah'tan başka hiç kimse bilemez;***

âmennâ bu doğru. Ancak, Allah celle celâlühû, Resûlüne mu'cize, velîsine kerâmet ve kendine isyân edene istidrâc yoluyla ğaybden bir şeyler bildirmiş olabilir. Bu, ***ğaybi bilmek*** değil, Allah celle celâlühû tarafından ***birilerine ğaybden cüz'î bir takım şeyler bildirilmek*** demek olur. Bu mes'ele, "Gaybı allahdan başkasını bilemeyeceği"ne dâir âyetlerin tefsîrlerinde ve akâid kitâblarının, ilmin sebebleri bahsinde yer alır. Ayrıca İbnu Âbidîn'in Mecmuâtu'r-Resâil'deki Sellü'l-Hüsâmi'l-Hindî isimli risâlesine bakılabilir.

Dört: Allah, birtakım sihirbazlara istidrâc olarak ğaybden bir şeyleri bildirirse bile, bu onların her şeyi, hattâ çok şeyi bilebilecekleri ma'nâsına gelmez.

Beş: Velîler de öyledir. Ömer radıyellâhu anhu efendimiz Medîne'den Allah'ın göstermesiyle İran'ı gördü ve orduya düzen verdi.[41] Ama O'nu hançerleyecek olan, kendine bildirilmediği için onu bilemedi. Demek ki bildirilen biliniyor, bildirilmeyen ise bilinemiyor.

Altı: ***'Sihrin hakîkatı vardır'*** diyenler, her üçkâğıtçı sahtekârın, sihir yapabileceğini iddiâ etmediler. Siz öyle mi anladınız? Büyücüyüm diyenlerin, bilhassa günümüzde hemen hemen tamamına yakını zaten yalan söyleyen, dîni bilmemenin yanında büyüyü de bilmeyen kimselerdir.

Yedi: Demek ki Sayın Karaman'ın Mu'tezile'yi destekleyen, Ehl-i Sünnet'i de çürütmeye çalıştığı iddiâları her yönüyle tutarsız ve mesnedsizdir; elinde en küçük ve en zayıf bir delîl dahî yoktur.

Netice

Şu yazı ile de ***'Neo Mu'tezile'/Yeni Mutezile'***

cereyânı dediğimiz kuşağın, temel ğayesinin, Sünnet üzerinde şübheler, tereddütler ve şeytânî vesveseler uyandırarak Sünnet kalesini yıkmanın, Kur'ân'ı gelişi güzel bir şekilde bir o yana, bir bu yana sündürmenin ve canlarının istediği gibi yorumlamanın yolunu açmak olduğu iyice açığa çıkmaktadır. Tefsîrlere, hadîslere, akâid kitâblarına, mezheb imâmlarına, Buhârîlere Müslimlere ve diğer mu'teber kaynaklara i'timâdı yok etmek ya ne demektir?!… Bir yazıda yetmiş ilim, mantık ve muhâkeme rezâleti ve çelişkisi olan zavallılar, Ehl-i Sünnet ile Mu'tezile arasında hakem olacak, Ehl-i Sünnet'i haksız, Mu'tezile'yi de haklı gösterecekler!. Ehl-i Sünnet'ten yana olduğunu söyleyen ulemâ ve fudalâ (!) efendilerimiz de susacak, dilsiz şeytân olmak zilletine rızâ gösterecekler… Üstelik bunu ***efendilik*** ve ***Ümmet'in birliğini muhâfaza*** gibi haddi zâtında çok ulvî bir gerekçe ile kılıflayarak işi kurtarmaya çalışacaklar!… Bâtılları Mü'minlere usul usul telkın etmeye, onlarda yerleştirmeye ve nihâyet kökleştirmeye gayret eden ***dilli şeytânların*** şeytanlıkları çok tehlikelidir de, hakkı gücü ölçüsünde haykırmamak ve haksızlığı iptâl etmemekle kazanılan ***dilsiz şeytân*** olmak vasfı çok mu az tehlikelidir?[42]

وَصَلَّى اللهُ عَلَى نَبِيِّنَا وَ عَلَى اٰلِهِ وَ سَلَّمَ تَسْلِيمًا

كُلَّمَا ذَكَرَهُ الذَّاكِرُونَ وَ غَفَلَ عَنْ ذِكْرِهِ الْغَافِلُونَ

وَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

---

[1]**Ahterî**
[2]Feyyûmî, **el-Musbahu'l-Munîr**
[3]Er-Râzî, **Muhtâru's-Sıhâh**
[4]Âsım Efendi, **Okyanus**
[5]Feyyûmî, **el-Mısbahu'l-Münir**
[6]Râğıb, **el-Müfredât,** Semin, **Umdetu'l-Huffâz**

[7] Mevlevî Muhammed Alî İbnu Alî et-Tânevî, **Keşşâfu Istılâhâti'l-Fünûn** (1/639)
[8]Fahruddîn er-Râzi, **et-Tefsîru'l-Kebîr,** Bakara,102. âyetinin tefsîri (1/625), Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, ikinci baskı, 1417
[9]Sözü edilen bu kişi, Kurtubî'ye göre Şafiilerden **Ebû İshak Esterâbâdî,** Kessâfu Istilâhâti'l-Fünûn sâhibi Tâneviye göre
[10]Adududdîn el-Îcî ve Seyyid Şerîf el-Cürcânî, **el-Mevâkıf ve Şerhu'l-Mevâkıf** (2/416-417)
[11]Adududdîn el-Îcî ve Seyyid Şerîf el-Cürcânî, **Metnü ve Şerhu'l-Mevâkıf** (2/417)
[12]Allâme Teftâzânî, **Metnü ve Şerhu'l-Makâsıd** (5/79-80-81)
[13]Araf: 116
[14]Bakara:102
[15]Aynı âyetin devamı
[16]Felâk: 4
[17]**[Buhârî** ve **Müslim** 'Âişe radıyellâhu anhâ'dan, **Nesâî,** Zeyd İbnu Erkam radıyellâhu anhu'dan], Sâbûnî, Revâiu'l-Beyân (1/80-81)
[18]Adududdîn el-Îcî ve Seyyid Şerîf Cürcânî, **Mevâkıf** ve **Şerhu'l-Mevâkıf'** (2/416-417), eski baskı.
[19]Araf: 116.
[20]Tâhâ:66
[21]Mâide:67
[22]Şuarâ: 153
[23]Tâhâ: 69
[24]Tâhâ: 66
[25]Teftâzânî, **Metnü'l-Makâsıd** (Şerhi ile berâber) (5/79)
[26]Âlûsî, **Rûhu'l-Meânî** (1/338)
[27]Muhammed Alî es-Sâbûnî, Revâiu'l-Beyân fî Ahkâmi'l-Kur'ân (1/86)
[28]İmam Müfessir Âlûsî, Ruhu'l-Meânî (1/339)
[29]Karaman'ın da içinde bulunduğu hey'etçe yapılan Kur'an meâli.
[30]**Âlûsî,** Rûhu'l-Meânî (1/341)
[31]Aynı yer.
[32]**Kadı Muhammed Senâullâh el- Mazherî,** et-Tefsîru'l-Mazherî (1/109)
[33]Âsım Efendi, Kamûs Tercümesi
[34]**İbnu Cerîr,** Tefsîru Câmii'l-Beyân (2/424-426) M. M. Şâkir tahkiki.
[35]İsrâ: 47
[36]Kadı Muhammed Senâullâh el-Mazherî, **et-Tefsîru'l-Mazherî** (1/375)
[37]Allâme Teftâzânî, **Şerhu'l-Makâsıd** (5/82)
[38]Nitekim bu bahis, Ğurabâ'nın ikinci sayısında Haber-i Vâhid mevzû'lu bir yazıda etraflıca incelenmiştir.
[39]Mâide: 67
[40]Allâme Teftâzânî, **el-Makâsıd ve Şerhu'l-Makâsıd** (5/81)
[41]**[Beyhakî,** Delâilü'n-Nübüvve, el**-Lâlikâî,** es-Sünne, **ez-Zeyn Âkûlî,** el-Fevâid, **İbnu'l-A'râbî,** Kerâmâtü'l-Evliyâ, İbnu Ömer radıyellâhu anhumâ'dan. Bunun **isnadı hasendir.** Yine **İbnu Merdûye** İbnu Ömer radıyellâhu anhumâ'dan.], **İbnu Hacer,** el-İsâbe (465, Terceme no:3169) Beytü'l-Efkâr,2004
[42]Bu makâle, birkaç sene önce şimdi kapalı olan bir mecmuada değişik sebeblerle çok bozuk ve daha kısa bir şekilde neşredilen bir yazının bir nisbette ıslâh edilmiş hâlidir.